

T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/1255

Karar No: 2001/2029

Davacılar : 1. Milangaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.
2. Likidgaz Tevzi ve Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.
3. Milgaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.
(Milangaz LPG Dağıtım Ticaret ve Sanayi A.Ş.)

Vekili : Av. Yaşar Özışık
Taksim Şehit Muhtar Cad. No:4/3

Beyoğlu-İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent - ANKARA

Vekili : Av. K.Eren Gönen - Aynı yerde

İstemin Özeti : Davacı şirketin de aralarında bulunduğu teşebbüslerin anlaşma suretiyle 4054 sayılı Yasa'nın 4. maddesinin (a) ve (d) bentlerini ihlal ettiklerinin belirlendiği öne sürülerek aynı Yasa'nın 16.maddesi uyarınca idari para cezası ile cezalandırılmalarına ilişkin 26.11.1998 tarih ve 93/750-159 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın; usul ve hukuka aykırı olduğu iddiasıyla iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu Rekabet Kurulu Kararı'nın usul ve hukuka uygun olarak verildiği belirtilerek, davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

D.Tetkik Hakimi : Mustafa Karabulut

Düşüncesi : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 52. maddesinde, Kurul kararlarında bulunması gereken hususlar sayılmış, bunlar arasında (k) bendinde "varsa karşı oy yazıları"nın da kararlarda yer alması öngörülmüştür.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde, hukuka aykırılığı iddia edilerek menfaatleri ihlal edilenler tarafından idari işlemlere karşı açılan iptal davalarında, işlemin şekil unsuru yönünden de yargısal denetime tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu bakımdan, idari işlemin yapılmasında veya bir kararın alınmasında, önceden Yasayla saptanmış bulunan usul ve şekil kuralına uyulmaması hukuka aykırılık halini oluşturur.

4054 sayılı Yasanın 52. maddesinin (h) bendinde gerekçe ve kararın hukuki dayanağının, (k) bendinde de varsa karşı oy yazılarının kararda bulunması gerektiği belirtilerek "gerekçe ilkesi" benimsenmiştir.

Bir yasal düzenlemede gerekçe bulunması zorunluluğunun kabul edilmiş olması halinde, bu kurala uyulmaması, gerekçe ilkesinin bir usul kuralı olmasından öte savunma hakkı kapsamında hak arama hürriyetinin gereği olarak görülmesinden dolayı, bir iptal nedenidir.

.../...

Bakılan uyuşmazlıkta, dava konusu Rekabet Kurulu Kararının çoğunluk kararına ilişkin kısmının davacıya tebliğ edildiği, karşı oy yazılarının ise tebliğ edilmediği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Yasada zorunlu görülen gerekçe ilkesine karşın bu şekil kuralına uyulmaması, esası etkileyen bir noksanlık niteliğinde olduğundan, dava konusu işlemin hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, dava konusu işlemin davacılara ilişkin kısmının iptali gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı : Zümrüt Öden

Düşüncesi : Dava, davacı şirketlerinde aralarında bulunduğu bazı teşebbüslerin Adıyaman ili LPG pazarında faaliyet gösteren yerel firmaları piyasa dışına çıkarma amacıyla rekabeti sınırlayıcı anlaşma yaparak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinin (a) ve (d) bentlerini ihlal ettikleri belirtilerek, davacıların idari para cezası ile cezalandırılmalarına ilişkin 26.11.1998 günlü 159 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu uyuşmazlıkla aynı olan ve Danıştay Onuncu Dairesinin E:1999/1734 ve 1735 esasına kayıtlı davalarda, anılan Dairece, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde, hukuka aykırılığı iddia edilerek menfaatleri ihlal edilenler tarafından idari işlemlere karşı açılan iptal davalarında, işlemin şekil unsuru yönünden de yargısal denetime tabi olduğunun kurula bağlandığı belirtildikten sonra, 4054 sayılı Yasanın Kurul kararlarında bulunması gereken hususları düzenleyen 52. maddesinin (k) bendinde, "varsa karşı oy yazıları"nın da kararlarda yer almasının öngörüldüğü, Kurul kararlarının bütünlüğü bakımından kararın koyucunun bu hususa verdiği önem dikkate alındığında, Yasayla zorunlu görülen şekil kuralına uyulmamasının esası etkileyen bir noksanlık niteliği taşıdığı gerekçeleriyle, 26.11.1998 günlü ve 159 sayılı Rekabet Kurulu kararının yukarıda sözü edilen esas numaralarına kayıtlı dosyaların davacılarıyla ilgili kısımlarının iptaline karar verilmiştir.

Bu dosyada da Onuncu Dairenin kararlarında yer alan gerekçeler aynen benimsenmiştir.

Sonuç olarak, dava konusu Rekabet Kurulu kararının davacılar olan Milgaz A.Ş., Likitgaz A.Ş. ve Milgaz A.Ş. yönünden iptali gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince duruşma için önceden belirlenen 29.5.2001 tarihinde davacı vekili Av.Yaşar Özışık'ın, davalı Rekabet Kurumu Başkanlığı vekili Av.K.Eren Gönen'in geldikleri, Danıştay Savcısının hazır olduğu görülerek açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilip, dinlendikten sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenip, gereği düşünüldü:

Rekabet Kurumu'na, Adıyaman İli LPG Pazarında faaliyet gösteren yerel firmaların bayileri adına isimsiz olarak gönderilen 5.11.1997 tarihli dilekçe ile Yücel Gaz Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından gönderilen 12.11.1997 tarihli dilekçede, Aygaz, Likidgaz, Milangaz ve İpragaz firmalarının 27.10.1997 tarihinden itibaren 750.000 lira gibi maliyetin altında bir fiyatla 12 kg.'lık tüplü LPG satışına başladıkları, bu uygulama nedeniyle yerel firma bayilerinin faaliyetlerinin durma tehlikesi ile karşı karşıya kaldıklarının öne sürülmesi üzerine Rekabet Kurulunca başlatılan önaraştırma sonucunda Kurulca Adıyaman İli LPG Pazarında faaliyet gösteren Aygaz A.Ş., İpragaz A.Ş., Mogaz Petrol Gazları A.Ş., Sihirgaz Ticaret ve Sanayi A.Ş., Milangaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. ile Likidgaz Tevzi ve Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. haklarında soruşturma açılmasına karar verildikten sonra soruşturma safhasında, Milgaz A.Ş. de soruşturma kapsamına alınarak Aygaz A.Ş., Demirören LPG Grubu, İpragaz A.Ş. ve Sihirgaz A.Ş.'nin temsilcileri aracılığı ile Gaziantep Tilmen Oteli'nde 24.6.1997 tarihinde toplantı yaparak yerel firmaları piyasa dışına çıkarmak amacıyla bir dizi kararlar içeren bir anlaşma yaptıkları, Mogaz A.Ş.'nin anılan anlaşmaya iştirak ettiği, elde edilen anlaşmada yerel firmaların pazar dışına itilmeleri amacıyla yükü fiyat uygulamasının en kısa zamanda başlatılacağına ilişkin hükümler bulunduğu, sözkonusu davranışın Rekabet Hukunda "per se" yasaklanmış davranışlar olduğu, bu anlaşma ve eylemlerin 4054 sayılı Yasa'nın 4.maddesinin (a) ve (d) bentlerine aykırılık teşkil ettiği belirtilerek, aynı Yasa'nın 16.maddesinin ikinci fıkrası uyarınca;

- a) Aygaz A.Ş.'nin 43.374.322.500 TL
- b) Mogaz Petrol Gazları A.Ş.'nin 5.800.000.000 TL
- c) Likidgaz Tevzi ve Üretim San. ve Tic. A.Ş.'nin 5.800.000.000 TL
- d) Milgaz A.Ş.'nin 5.800.000.000 TL
- e) Milangaz Tic. ve San. A.Ş.'nin 5.800.000.000 TL
- f) İpragaz A.Ş.'nin 23.372.512.492 TL
- g) Sihirgaz A.Ş.'nin 5.800.000.000 TL idari para cezası ile cezalandırılmalarına,

Soruşturma konusu anlaşmanın bildirilmesi için öngörülen yasal süre dolmamış olduğundan, bildirimde bulunmadıklarından dolayı taraflara Yasa'nın 16.maddesinin 1.fıkrasının (c) bendi uyarınca idari para cezası verilemeyeceğine,

Sihirgaz A.Ş.'nin soruşturma sırasında eksik ve yanıltıcı bilgi verdiği gerekçesiyle cezalandırılmasına yer olmadığına,

Kararın Danıştay yolu açık olmak üzere şikayetçiye ve ilgili şirketlere tebliğine,

oyçokluğu ile nihai olarak karar verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden ve tarafların duruşmadaki beyanlarından, davacılar tebliğ edilen dava konusu kurul kararında karşı oy yazılarının bulunmadığı gibi 4054 sayılı Yasanın 53.maddesi uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanan kararlarda da karşı oy yazılarının yer almadığı anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 52.maddesinde, Kurul kararlarında bulunması gereken hususlar sayılmış, bunlar arasında (k) bendinde "varsa karşı oy yazıları"nın da kararlarda yer alması öngörülmüştür.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2.maddesinde, hukuka aykırılığı iddia edilerek menfaatleri ihlal edilenler tarafından idari işlemlere karşı açılan iptal davalarında, işlemin şekil unsuru yönünden de yargısal denetime tabi olduğu kabul edilmiştir.

Bu bakımdan, idari işlemin yapılmasında veya bir kararın alınmasında, önceden Yasayla saptanmış bulunan usul ve şekil kuralına uyulmaması hukuka aykırılık halini oluşturur.

Ancak, işlemin şekil unsuru üzerindeki yargısal denetimi sırasında, şekil ve usule aykırılık halinin işlem üzerindeki hukuki etkisinin ve önceden uyulması öngörülen şekil koşullarının konuluş amacının da gözönünde bulundurulması gerekir.

Bilindiği gibi bazı işlemlerin yapılmasında uyulması gereken idari usul ve şeklin önceden Yasayla tesbitinin amacı, kişilere teminat sağlamaktır.

Usul ve şekille ilgili kurallara uyulmaması hukuka aykırılık halini oluşturmakla beraber, bu aykırılığın her zaman, idari işlemin iptalini gerektirmeyeceği yargı kararları ile kabul edilmektedir.

Bu durumda, işlemin şekil unsuru üzerindeki yargı denetiminde, yukarıda da değinildiği üzere, şekil unsurundaki aykırılık halinin işlem üzerindeki hukuki etkisine bakılması gerekir.

Olayda, 4054 sayılı Kanunun 40.maddesinden itibaren Rekabet Kurulunun inceleme ve araştırmalarında uyulması zorunlu usuller ayrıntılı olarak saptanmış ve 52.maddesinde ise, kararlarda bulunması gereken hususlar arasında "varsa karşı oy yazılarının" da yer alacağı belirtilmiştir.

Birden çok iradenin katılımı ile oluşan kararların, tarafların iddia ve savunmaları ile ileri sürülen delillerinin, kurulu oluşturanlarca ortaya konulan görüş ve karşı görüşlerin tartışılması sonunda olduğu gözönüne alındığında, kararın değerlendirilmesinde, çoğunluk oyları kadar, karşı görüşte olanların oylarının bilinmesi önemli olup, kararın bütünlüğü bakımından, kanun koyucu tarafından da bu hususa verilen önem dolayısıyla, anılan Yasanın 52.maddesinde, Kurul kararlarında varsa karşı oy yazılarının bulunması gerekli görülmüştür.

Bu itibarla, dava konusu işlemler, yasayla zorunlu görülen şekil kuralına uyulmaması, esası etkileyen bir noksanlık niteliğinde olduğundan, kanuna uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Rekabet Kurulunun 26.11.1998 tarih ve 93/750-159 sayılı kararının davacılar Milgaz Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi, Likidgaz Tevzi ve Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Milgaz Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi ile ilgili kısmının şekil noktasında kanuna aykırılığı nedeniyle iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 19.770.000 lira yargılama gideri ile davanın açıldığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen 60.000.000 lira avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine 29.5.2001 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Burhan	Zafer	Mustafa İlhan	Serap	Ahmet
ÖÇ	KANTARCIOĞLU	DİNÇ	AKSOYLU	BAŞPINAR

YARGILAMA GİDERLERİ :

Harçlar	: 5.170.000.- TL
Posta Gideri	: 14.600.000.- TL
TOPLAM	: 19.770.000.- TL